

Katechetického centra

Biskupství královéhradeckého

pro katechezi, náboženské vzdělávání a evangelizaci

Obsah:

Úvodník	1
Připomínáme a zveme Duchovní obnova pro katechety	2
Informace - kontakty, služby KC	2
Diecézní setkání katechetů Podrobný program a anotace přednášek a seminářů	3-5
Souhrnný kalendář KC Aktualizace k 30. 11. 2007	6

Vážené kolegyně a vážení kolegové v katechetické a učitelské službě!

S blížícím se koncem tohoto roku skončí i Rok katecheze v naší diecézi, a tak se nabízí malé ohlednutí za tím, co nám, kteří jsme přijali katechetickou službu jako své poslání, přinesl. Nemohu se vyjadřovat za vás, katechety, a tak se omezím na tým Katechetického centra.

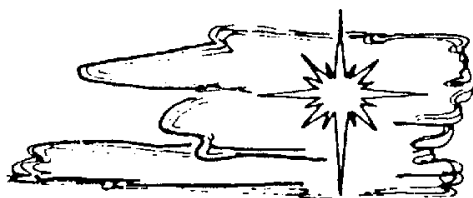
Svoji službu vám, kteří katechizujete nebo evangelizujete, vidíme v několika oblastech: vytvářet pro vás nabídku vzdělávání a formace ke katechetické službě, povzbuzovat vás, vytvářet prostor ke sdílení zkušeností i hledání odpovědí na otázky, které s sebou tato služba přináší, a zajišťovat vám metodickou pomoc v konkrétních problémech a pomůcky k vlastní činnosti.

To předpokládá, že se budeme snažit orientovat v problematice především sami, získávat vlastní praktické zkušenosti a vhodným způsobem prohlubovat i vaše vědomosti a porozumění. Je to úkol velmi náročný, který nás stojí mnoho úsilí nad obvyklé nasazení v pracovním procesu.

Chtěla bych proto nejprve poděkovat především svým kolegyním a kolegovi, že berou toto úsilí za své a vzájemně se v něm podporují. Vedle toho je zdrojem naší radosti i váš zájem o spolupráci, vaše účast na společných setkáních, sdílení vašich radostí a starostí, vaše modlitby za společné dílo, případně i slovní ocenění a povzbuzení.

Rok katecheze jsme využili k započetí intenzivní přípravy plánu obnovy katechizace a evangelizace v naší diecézi, ke které se v roce 2010 vyjádří především diecézní synoda. Zabývali jsme se identitou katecheze, tzn. poznáním, co je katechezi vlastní a jaký význam má pro jedince, pro farnost a potažmo i pro život církve v diecézi. Uvědomovali jsme si její vztah k evangelizaci, vzájemnou vazbu mezi nimi.

pokračování na další straně

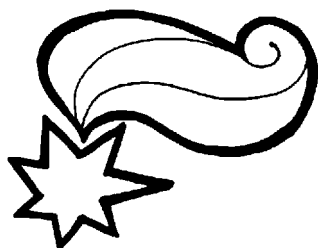

K této reflexi chceme pozvat každého z vás, kteří se katechezi nebo náboženskému vzdělávání věnujete. Přijměte proto srdečné pozvání na **Diecézní setkání katechetů a kněží**, které připravujeme na sobotu 26. ledna 2008 a na jehož programu intenzivně pracujeme. V tomto čísle OKC najdete jeho podrobný popis.

Těšíme se na setkání s Vámi a prosíme o vzájemnou modlitbu zvláště v nadcházejícím adventním období, kdy se mnozí vydáme také do škol, abychom sdělili všem dětem a mladým lidem, které navštívíme, radostné poselství Vánoc.

Ať Vás Pán provází Adventem a jeho prožití Vám přinese požehnání do Vaší služby a života.

Za tým KC Marie Zimmermannová

Připomínáme a zveme:

DUCHOVNÍ OBNOVA PRO KATECHETY

3. - 6. dubna 2008

s **Doc. Dr. Františkem Kunetkou Th.D. SDB**

František Kunetka je docentem liturgiky na Cyrilometodějské teologické fakultě University Palackého v Olomouci a v tomto svém oboru je jedinečný. Duchovní obnova pod jeho vedením je pro vás nabídkou obnovit svůj vztah k liturgii - která je vrcholem a středem setkání s naším Pánem, Ježíšem Kristem. Pokud máte zájem o účast, neváhejte a hlašte se včas, protože kapacita je omezena na 25 účastníků.

Obnova se bude konat v Marianu v Janských Lázních, polovinu ceny pobytu dotuje Biskupství pro katechety s kanonickou misí. Příspěvek katechety činí 500 Kč. Přihlášky e-mailem, telefonicky nebo SMS ve tvaru DOK jméno farma.

NÁVŠTĚVNÍ HODINY

pro nákup učebnic a pomůcek

Pondělí, Úterý a Čtvrtek

8:00 – 11:00 12:00 – 14:30

prosíme, preferujte nákup v uvedených hodinách, rádi Vás obsloužíme i v jiných časech na základě předchozí domluvy emailem nebo telefonicky.

KONZULTAČNÍ DNY

Úterý, středa 9:00 - 16.00

prosíme o objednání termínu předem

Helena Johnová

Marie Zimmermannová

KONTAKTY:

Společné pro objednávky, žádosti, připomínky:

495 063 420

kc@diecezehk.cz

Zimmermannová 737 215 335

Čiperová 495 063 232

INTERNETOVÉ STRÁNKY

www.diecezehk.cz/biskupstvi/katecheticke_centrum, kde najdete především kalendář akcí, informace o nich, kontakty, formuláře, texty příloh ke Katechetickému věstníku z minulých let a texty nových Občasníků a nově také pomůcky ke katechezi a výuce náboženství, které vznikly v našem KC nebo odkazy na jiné.

www.diecezehk.cz/skoly - informace o projektech pro školy (Poselství křesťanských svátků, Orientační dny pro školy, postupně se zde objeví i náměty k projektovému vyučování v rámci průřezových témat).

Knihovna a půjčovna pro katechety

V katechetickém centru v Hradci Králové si můžete vypůjčit knížky k vlastnímu samostudiu nebo přípravě pomůcek. Výpůjčky jsou bezplatné, délka výpůjčky je podle potřeby, maximálně však do konce aktuálního školního roku, pokud příslušnou publikaci nepotřebuje někdo jiný. Půjčujeme knihy, videokazety a diapozitivy. Finančním příspěvkům na nákup nových knih se nebráníme. Krátkodobě můžeme zapůjčit i výkladový materiál (šátky, zdobítka apod.). Knihovnu spravuje Zuzana Petrášová.

Diecézní setkání katechetů

DIECÉZNÍ SETKÁNÍ KATECHETŮ

sobota 26. ledna 2008

Téma: Katecheze jako výchova víry

Program

Dopoledne:

9:00 - 9:45 **Služba katechety jako projev víry**

P. Petr Stejskal

10:00 - 10:45 **Katecheze a zkušenost člověka**

Doc. Dr. Ludvík Dřimal ThD.

11:00 - 11:45 **Prožívání víry**

Mons. Ing. Aleš Opatrný ThD.

Poledne:

12:00 - 12:45 Mše svatá (Mons. Dominik Duka)

13:00 - 14:30 společný oběd v Novém Adalbertinu, možnost setkání po vikariátech, aktuální informace (na nástěnkách)

Odpoledne:

14:30 - 16:00 Semináře k výchově víry v katechezi

Poznámka: Názvy přednášek a seminářů jsou zatím pracovní a mohou být změněny po upřesnění s jednotlivými lektory.

Účast katechetů s udělenou kanonickou misí je povinná, vřele doporučujeme účast kněžím, kteří se katechezi věnují.

Diecézní setkání katechetů a kněží (dále DSK) je příležitostí k průběžnému vzdělávání v katechetických tématech, k setkání s odborníky, k vzájemné výměně zkušeností, k předání podnětů Katechetickému centru, jak zdokonalovat zázemí, které se vám snaží poskytovat.

Program setkání tvoří celkem čtyři bloky:

1. **Přednášky**, které by měly prohloubit náš vhled do problematiky katecheze a katechizace. Teorie, která zde bude přednášena, velmi úzce souvisí s praxí. Doufáme, že vás proto zaujme.

2. **Slavení mše svaté s otcem biskupem Dominikem Dukou** v katedrále Svatého Ducha. Letos poprvé jsme ji zařadili na polední čas, abychom umožnili slavení ve společenství s diecézním biskupem všem účastníkům.

3. **Společný oběd:** zveme vás všechny ke společnému obědu, kterým bychom chtěli jednak podpořit prožívání vzájemného společenství a jednak Vám i tímto způsobem vyjádřit vděčnost otce biskupa Dominika i naši za Vaši službu. Oběd bude podáván v refektáři Nového Adalbertina ve dvou časech (13:00 a 13:45) z organizačních důvodů. Finanční náklady na jídlo hradí biskupství.

Během této hlavní přestávky budete mít možnost prohlédnout si aktuální přehledy o katechetické a evangelizační činnosti v naší diecézi na nástěnkách, nebo uskutečnit alespoň krátké setkání účastníků z jednotlivých vikariátů, pro které vám nabídneme prostor.

4. **Semináře**, které se budou věnovat jednotlivým aspektům katecheze jako výchovy víry. Témata seminářů se budou zabývat různými typy či aspekty katechetické činnosti.

Práce v seminářích předpokládá aktivní zapojení účastníků. Cílem bude vzájemná výměna zkušeností k předem předloženým otázkám, jejichž plodem by mělo být ujasnění problémů, o kterých je třeba přemýšlet, klást otázky a hledat odpovědi; a dále formulace požadavků na Katechetické centrum ohledně dalšího vzdělávání a tvorby pomůcek. Předpokládáme, že si odnesete i řadu podnětů k řešení problémů, kterými se sami v katechetické službě zabýváte.

Ke každému semináři uvádíme doporučené dokumenty nebo literaturu, jejichž pročtením zvýšíte užitek z výsledku semináře pro Vaši osobní službu.

Každý účastník setkání si může zvolit jeden ze seminářů a na něj se přihlásit. Výsledky všech budeme publikovat v tomto občasníku.

Počet míst na seminářích bude omezen, proto se, prosím, přihlašte včas!

Přihlášky:

Poštou, e-mailem, SMS nebo telefonicky. Uveďte, prosíme, číslo semináře, který jste si vybrali.

Tvar SMS:

DSK číslo semináře jméno farnost

např.: DSK 2 Novotná Hradec Králové

na tel. číslo: 737 215 335.

Se všemi přihlášenými budeme počítat i na oběd.

Diecézní setkání katechetů

PŘEDNÁŠKY

Služba katechety jako projev víry

P. Petr Stejskal, administrátor Rychnov nad Kněžnou

Katecheze je službou Božímu slovu, výchovou víry a činností společenství církve. Katecheta (kněz, jáhen, řeholník i laik) je vychovatelem ve víře, proto sám potřebuje trvalou formační pomoc, aby byl schopen křesťanské poselství sdělovat, a to nejen slovem, ale především svědectvím svého života z víry. Úvodní přednáška našeho setkání vám nabídne podněty pro vaši vlastní formaci.

Katecheze a zkušenost člověka

Doc. Dr. Ludvík Dřímál Th.D., CMTF UP Olomouc

Boží slovo dospívá k člověku prostřednictvím slov lidských. Lidská slova přesahuje, proto ho nelze poznávat a sdělovat jen mechanicky, ve slovním výkladu zaměřeném na rozumové uvažování.

Osobnosti Starého a Nového zákona i Tradice církve potřebovaly o svých hlubokých zážitcích uvažovat v modlitbě a vytvářet zkušenost, které prohlubovala jejich důvěru k Bohu a tím i jejich schopnost odevzdávat svůj život do rukou Božích. Pokud člověk alespoň jednu takovou zkušenost učiní, může dospět ke zkušenosti křesťanské víry. Ta pak hluboce ovlivňuje jeho postoje, z nichž vychází jeho jednání.

Katecheze může tomuto procesu velmi účinně pomáhat, nebo ho také komplikovat či mu dokonce bránit. Přednáška se bude týkat obou přístupů.

Prožívání víry

Mons. Ing. Aleš Opatrný Th.D., KTF UK Praha

Účelem katecheze je doprovázet člověka na jeho cestě ve víře směrem ke zralosti, a tak ho uvést do společenství a důvěrného vztahu s Ježíšem Kristem a skrze Něho k Otci v Duchu Svatém.

Na oblastních setkáních katechetů v říjnu a v listopadu tohoto roku jsme se mj. alespoň stručně zabývali známkami vyžívání víry, aby naše katechetické doprovázení směřovalo k tomuto cíli katecheze.

Z výše uvedeného je zřejmé, že katecheta pečuje především o růst své víry, mimo jiné např. tím, že sám se nechá ve víře doprovázet. Přednáška se bude věnovat projevům nezralé víry a podnětům, jak lze na cestě ke zralosti pomáhat.

SEMINÁŘE

Seminář č. 1: Mystagogická katecheze

Lektor: Mons. Ing. Aleš Opatrný Th.D.

Úkolem mystagogické katecheze je pomoci člověku k hlubšímu chápání tajemství a významu svátostí. Týká se zejména lidí, kteří bezprostředně přijali některou z iniciačních svátostí (křest, eucharistie, biřmování), dále těch, kteří nežijí v křesťanském prostředí, a lidí, jejichž motivace k přijetí svátostí nevycházela z jejich osobní víry. Avšak její význam pro křesťanskou existenci člověka se dotýká všech věřících jakéhokoliv věku.

K mystagogickému pojetí katecheze patří také výchova k modlitbě, k díkůvzdání, k pokání, k důvěryplné prosbě, ke smyslu pro komunitu a k řeči symbolů, protože toto vše je nezbytné pro opravdový liturgický život (podle Všeobecného direktoria pro katechezi, čl. 85).

Cílem semináře je porozumět specifické úloze mystagogické katecheze a dát k ní podněty.

Doporučené dokumenty k přípravě na seminář:

Sacramentum Caritatis (Svátost lásky) - posynodální apoštolská exhortace Benedikta XVI. - čl. 64.

Seminář č. 2: Výchova dětí k modlitbě

Lektorka: Mgr. Marie Špačková, vedoucí Katechetického centra v Brně

Katechismus katolické církve (dále KKC) věnuje modlitbě v životě křesťana celou čtvrtou část (čl. 2558 - 2865). Modlitbě se lze v katechezi naučit jako určité dovednosti, pak se ale nejedná o výchovu víry, ale o tzv. „náboženskou socializaci“, jejímž cílem je „zařadit“ jedince do určitého společenství, ale ne prohlubovat jeho život s Bohem. Katecheze vyžaduje prostředí modlitby a soustředění, kterému napomáhá na prvním místě katecheta sám svojí modlitbou, svou otevřeností k Duchu Svatému.

Výchova k modlitbě v katechezi s sebou přináší celou řadu otázek. Následujícími se zabývali katecheté z pražské arcidiecéze na svém setkání v roce 1997.

- Má se modlit jen katecheta sám?
- Mají se modlit děti s ním? Všechny, nebo jen ty, které chtějí? A jak je to s dětmi, které nevěří?
- Je možné někoho modlitbě nutit nebo přinutit?
- Jak modlitbě učit? A modlit se při katechezi vlastními slovy, nebo přejatými slovy? Je vůbec

Diecézní setkání katechetů

takto daná alternativa správná?

- A kdy se modlit? Na začátku nebo na konci hodiny? Na začátku i na konci? Nebo jindy? A co zpěv, tanec, pohyb?
- Jakou roli hraje osobní zkušenost katechety z období jeho růstu, z jeho vlastní rodiny, jeho osobní přítomná zkušenost modlitby?
- Jaký je vztah modlitby a víry? Lze se modlit bez víry?
- Do jaké míry lze uplatnit zkušenosti s modlitbou ve vlastní rodině při modlitbě v katechezi?

V semináři je účastníci mohou diskutovat a porovnávat své závěry s těmi, kteří učinili jejich pražští kolegové a kolegyně před deseti lety. Je situace stejná nebo řešíme nové otázky?

Doporučená literatura: KKC, čl. 2558 - 2865; na www.pastorace.cz text publikace Modlitba při katechezi (P. Ing. Aleš Opatrný).

Seminář č. 3: Práce s Biblií v katechezi

Lektorka: Mgr. Helena Johnová, pracovnice KC HK

Katecheze je službou Božímu slovu, a proto je práce s Písmem její nutnou součástí. Do četby Písma svatého a k osobní modlitbě nad biblickými texty je třeba uvádět již děti. Návrh postupu a otázek k diskusi:

Analýza situace:

- Jak s Biblií pracujeme - s dětmi, s mládeží, s dospělými...
- Jaké jsou dobré zkušenosti, nápady,...
- Nedostatky, co chybí, problémy se kterými se setkáváme... a jak je řešíme
- Diskuze na téma „přímé používání Bible při katechetické práci“ (ano, ne, proč...)
- Katecheta sám – jaká je má zkušenost s četbou Písma... (jak Písmo čtu nebo nečtu, co se mi osvědčilo, co mi pomáhá, co působí problém, co mi chybí...)

Návrhy práce s Písmem

- Pro katechetu – jak sám číst Biblii, které části, jakým způsobem...
- Pro „společenství“ (při katechezi dětí až po práci s Písmem při katechezi s dospělými) – různé metody, způsoby...
- Pokud by to bylo vhodné, je možné si i prakticky zkusit, jak přistupovat k Biblii ne jen způsobem zjednodušeně výkladovým, ale katechetickým v pravém slova smyslu – tzn. jak to Slovo brát i osobně do svého života (je možná i „ukázka“ s dětmi)

Doporučená literatura: Konstituce Dei Verbum (konstituce O Božím zjevení - zvláště čl. 12 a 13. Konstituci obsahují Dokumenty II. vatikánského koncilu).

Seminář č. 4: Výchova k diakonii

Lektorka: Mgr. Ing. Marie Nováková, místopředsedkyně Etického fóra ČR

Učitelství úřad Církve klade katechezi za úkol vychovávat člověka ve víře celistvě, ve všech dimenzích křesťanského života, ke které patří i výchova ke službě lásky člověku v Bohu - tak lze upřesnit pojem „diakonie“. Systém etické výchovy R. R. Olivara, do kterého uvádí a jehož lektory školí kurzy Etického fóra, je sice založen na výchově k prosociálnosti na základě přirozené motivace k lidskému jednání, avšak pro křesťany je velmi účelné doplnit tuto motivaci o biblickou, vycházející z víry v Ježíše Krista. Účelem semináře bude přiblížit propojení obou přístupů a představit vám možnosti tohoto systému při výchově ke komunikaci a dalším dovednostem, které jsou součástí schopnosti nezištně sloužit bližnímu.

Seminář č. 5: Misijní výchova

Lektorka: Veronika Polívková, bývalá dobrovolnice v salesiánské misijní stanici v Mexiku

Misijní výchova dětí i dospělých v sobě spojuje výchovu k apoštolátu a výchovu k diakonii, tj. k nezištné službě bližnímu, zvláště chudému a potřebnému, v Bohu. Veronika Polívková se s účastníky rozdělí o zkušenosti z misijního působení v Mexiku.

Seminář č. 6: Liturgická výchova

Lektor: P. ICLic. Karel Moravec, biskupský vikář pro pastorační HK

Liturgie, zejména Eucharistie a slavení ostatních svátostí, patří k předním pramenům katecheze. Liturgická katecheze plní vzhledem ke svátostem tři úkoly:

- motivuje věřící k tomu, aby svátosti nejen přijímali, ale i slavili;
- disponuje žadatele k přijetí svátosti ve víře;
- uvádí přijímajícího do hlubšího chápání tajemství svátostí a k životu s Bohem, který se nám ve svátosti zvláštním způsobem daruje.

Jejich konkrétním obsahem a zkušenostmi z jejich naplňování bude hlavním tématem semináře. Zaměříme se nejen na děti, ale také na jejich rodiny.

Doporučená literatura: KKC, Slavení liturgie církve (čl. 1135 - 1199).

SOUHRNNÝ KALENDÁŘ KATECHETICKÉHO CENTRA

aktualizovaný k 22. 11. 2007

Datum	Hodina	Místo	Akce
4.12. 2007	9:00-15:00	Hradec Králové - NA	VS Tvorba prezentací v Power Pointu VSPW1
5.12. 2007	9:00-15:00	Hradec Králové - NA	VS Tvorba prezentací v Power Pointu VSPW2
26. 1. 2008	9:00 - 16:00	Hradec Králové - NA	Diecézní setkání katechetů DSK č. sem.
únor 2008	9:00 - 15:00	Hradec Králové - NA	MS Katech. pro rodiče s předškolními dětmi KRPD
únor-březen			Oblastní setkání katechetů - rozpis uveřejníme v příštím čísle OKC
5. 2. 2008	9:00 - 12:00	Hradec Králové - NA	Pracovní setkání pastoračních asistentů a kněží
6. 2. 2008	9:00 - 12:00	Havlíčkův Brod fara	Pracovní setkání pastoračních asistentů a kněží
19. 2. 2008	9:00 - 12:00	Litomyšl fara	Pracovní setkání pastoračních asistentů a kněží
20. 2. 2008	9:00 - 12:00	Hradec Králové - NA	Pracovní setkání pastoračních asistentů a kněží
26. 2. 2008	9:00 - 12:00	Hradec Králové - NA	MS - Poselství křesť. svátků - Velikonoce PKSVE1
26. 2. 2008	15:00-18:00	Hradec Králové - NA	MS - Poselství křesť. svátků - Velikonoce PKSVE2
27. 2. 2008	9:00 - 12:00	Hradec Králové - NA	MS - Poselství křesť. svátků - Velikonoce PKSVE3
27. 2. 2008	15:00-18:00	Hradec Králové - NA	MS - Poselství křesť. svátků - Velikonoce PKSVE4
3. - 6.4.2008		Janské Lázně Mar.	Duchovní obnova pro katechety DOK
17. 5. 2008	9:00 - 15:00	Hradec Králové	Diecézní setkání dětí
srpen 2008	5 dní		VS Katechetika po kapkách LSKK
srpen 2008	5 dní		VS Katechumenát a mystagogické období LSKCH

Seznam ještě není uzavřen, změna vyhrazena. Sledujte, prosíme, průběžně informace v tomto Občasníku.

Poznámky k tabulce:

Metodické a vzdělávací semináře jsou označeny **KÓDEM**, který, prosíme, použijte při přihlašování prostřednictvím SMS zprávy. Zpráva bude mít tvar: **kód jméno farnost**. Zasílejte ji na tel. číslo: 737 215 335. Na zprávy neočekávejte odpověď, podle dosavadních zkušeností jsou spolehlivé. Pomocí SMS zprávy se můžete i omlouvat z neúčasti na oblastních či diecézním setkání.

Součástí kódu k diecéznímu setkání katechetů bude i číslo semináře, který si vyberete z odpoledního programu. Přehled seminářů i s jejich číselným označením uveřejníme v příštím čísle OKC.

*Občasník Katechetického centra Biskupství královéhradeckého
vydáno pro vnitřní potřebu 29. 11. 2007
Číslo připravila Marie Zimmermannová ve spolupráci s Ivou Čiperovou*